

УДК 711.4.01

Л. Р. Гнатюк,
к.арх., доцент, НАУ
О. А. Царик,
студентка 4-го курсу, НАУ

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЕКОДИЗАЙНУ В СУЧАСНОМУ ІНТЕР'ЄРІ ВАННИХ КІМНАТ

Анотація: розглянуто особливості стилю екодизайн та використання його у інтер'єрі ванних кімнат. Особливу увагу приділено використанню принципів екодизайну у формуванні комфортного середовища.

Ключові слова: екодизайн, ванна кімната, основні принципи.

Постановка проблеми. Оформленню інтер'єру ванної сьогодні приділяється особливе значення. У сучасній концепції дизайну ванна кімната перестала бути виключно функціональною зоною і перетворилася на одну з головних складових сучасного інтер'єру.

Тривалий час недооцінювалась роль ванної кімнати у створенні комфортного середовища перебування. У ванній не просто здійснюються обов'язкові гігієнічні процедури – саме там починається і завершується кожен день життя. Тому те, яким буде її інтер'єр має величезне значення: вона може зарядити енергією на цілий робочий день або підготувати до сну, налаштувати на потрібний лад, створити необхідний настрій.

Варіанти оформлення ванних кімнат можуть бути різноманітні, і при цьому не має великого значення, маленька ванна або величезна. Головне – створити в цій кімнаті, призначеної не тільки для проведення гігієнічних процедур, але й для розслаблення та комфортну певну атмосферу й підібрати відповідні дизайн-рішення. Одним із найбільш відповідних стилів для створення комфортного середовища ванної кімнати є екодизайн. Але на жаль на сьогодні не достанько вивченні особливості даного стилю для створення дизайн-рішень ванних кімнат.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. У США і Європі вже давно при будівництві використовуються екологічно чисті матеріали і винаходять нові, легко застосовні способи видобутку енергії (сонячні батареї, вітряні електростанції тощо). Для них еко-дизайн, в першу чергу, це екологічна утилізація відходів.

Фінський дизайнер Алвар Ааалто поєднував національні традиції, принципи функціоналізму й органічну архітектуру, вміло вписуючи все це в природне середовище [6].

Один з найбільш яскравих прикладів використання еко-дизайну в інтер'єрі був представлений проектним бюро Joel Sanders Architect у співпраці з Valmori Associates. Розташований в Нью-Йорку в центрі Манхеттена, він являє собою міський сад з терасою на даху, прикрашений килимом з трави і деревами (рис. 1), [2, 170].

Рис.1. Пентхаус із садом та терасою на даху, прикрашений килимом з трави і деревами, розташований в Нью-Йорку в центрі Манхеттена.

Дослідник Зуєв А. В. був зацікавлений екодизайном, а зокрема його ресурсоефективністю. У праці “Ресурсоеффективность и экологическая ответственность в современном дизайне”, він писав, що екодизайн слід сприймати не тільки як втілення природного бажання людини максимально наблизити середовище проживання до природних умов, іншими словами дизайн інтер'єру з використанням натуральних матеріалів, але й врахувати його вплив на оточуюче середовище [4].

Олійник О. П. розглядала сучасні тенденції в дизайні інтер'єру, зокрема і екодизайн, його різновиди та особливості [1].

Проектуючи інтер'єр ванної кімнати необхідно поєднати концепцію з функціональністю. Це добре видно на прикладі проекту Альберто Апостолі, проектуючи ванну кімнату три в одному, він поєднав сауну, душ та хаммам в одному просторі. Концепція полягає в поєднанні комфорту, функціональності та технологій в єдиному комплексі який сполучається з трьох модулів і займає всього вісім квадратних метрів (рис. 1), [5].

Аналіз опублікованої літератури показав, що деякі науковці цікавляться саме стилем екодизайн його використанням у середовищі, інші проектуванням ванних кімнат. Але мало хто досліджував саме використання екодизайну в проектуванні ванних кімнат.

Формулювання цілей статті. Метою є виявлення основних засобів та особливостей формування екодизайну в інтер'єрі ванних кімнат.

Основна частина. Екодизайн швидко завоював увагу людей у світі за рахунок своєї позитивної енергетики і тому, що він сприяє розслабленню, приділяє увагу здоров'ю та правильності життя.

«Екологічний інтер'єр» набув великої популярності останнім часом серед шанувальників природних матеріалів, каменю, дерева, натуральних тканин. На сьогодні цей стиль має кілька різновидів: природний, що використовує переважно природні матеріали; біоморфний, що імітує плавними формами меблів та інтер'єрного простору форми живої природи; так званий «рісайклінг» тобто повторне використання матеріалів [1].

Говорячи про екодизайн не як про просте наслідування біонічним природнім формам, а визначаючи його як сферу в дизайні, що базується на ідеї захисту навколишнього середовища, як відносно виробництва меблів та будівельних матеріалів, так і щодо впливу облаштованого простору на мешканців[4].

Що стосується житлових приміщень, найбільш популярний екодизайн ванної кімнати. Оскільки, чистота досить часто асоціюється із воз'єднанням з природою (рис. 2).

Рис.2. Ванна у стилі екодизайну

Цей стиль сходить своїм корінням до скандинавському та японського мінімалізму. Ще Алвар Ааалто проектував будинки з проростаючими крізь дах деревами і обвиваючими її рослинами. А вже про любов скандинавів до дерева і натуральному текстилю і зовсім не варто нагадувати (рис. 3), [6].

Що стосується використання, то пріоритетними в екодизайні є безпека виробів, відсутність шкоди здоров'ю, зведення до мінімуму шумів, викидів,

Рис. 3. Архітектура в поєднанні з природою.

випромінювання, вібрації і т. п. Цим характеристикам якраз і відповідають вироби з натуральних матеріалів, і зовсім не відповідають такі «вороги екології», як ПВХ, ДСП і деякі фарби. Дотримання ж цих пріоритетів дозволить поєднати в інтер'єрі ванної кімнати благородну простоту з сучасними досягненнями цивілізації.

Головні кольори – бежевий, коричневий, білий (в контрасті з чорним або темним деревом), ніжні пастельні тони. Найчастіше використовують природні кольори: блідо-зелений, блідо-блакитний, трави, води, каменю, дерева, ґрунту.

Часто екостиль представляють у вигляді кантрі, з його великою кількістю декоративних елементів, різьбленням, мереживами, розписами тощо. Справжній екостиль повинен відображати сучасність та мінімалізм, простоту і функціональність. Необхідно згадувати про витoki екодизайну – скандинавському та японському мінімалізмі з їх прямими, чистими лініями.

Також дуже важливо не захопитися формою на шкоду змісту. Необхідно пам'ятати про екологічність матеріалів. Так, в екодизайні майже завжди використовують дерево, але все-таки використовувати останнє дерево бразильських дощових лісів не варто, як і стелити на підлогу шкуру далекосхідного леопарда.

Щоб створити сучасний та функціональний інтер'єр, в екодизайні використовується ряд факторів: фізіологічний, екологічний, психологічний і ергономічний, які й потрібно втілити в проекті [2].

Фізіологічний – враховує індивідуальні особливості, вік, соціальний стан, професія, хобі та стан здоров'я замовника і всіх членів сім'ї.

Екологічний – створює саму ідею екодизайну, відносно виробництва меблів та матеріалів, на скільки вони є екологічними та щодо впливу простору на мешканців, тому що забезпечення екологічно безпечного навколишнього середовища є пріоритетним завданням реалізації дизайн проекту [4].

Психологічний – формується впливом кольору, форми, стилю інтер'єру на здоров'я та емоційний стан. Він враховує сприйняття людиною різноманітних художніх стилів і напрямів дизайну та декорування, почуття «особистого простору» для кожного члена сім'ї, а так само, критерії індивідуальної та колективної безпеки [2].

Ергономіка сучасного простору включає раціональне зонування простору і мобільність предметів інтер'єру для забезпечення комфорту і затишку. Цей фактор формує зручність середовища проживання не тільки для людини, але і враховує сумісність рослин і тварин у домі.

Проектуючи інтер'єр ванної кімнати необхідно поєднати концепцію з функціональністю. Це добре видно на прикладі проекту Альберто Апостолі, який проектує ванну кімнату три в одному поєднав сауну, душ та хаммам в одному просторі. Концепція полягає в поєднанні комфорту, функціональності та технологій в єдиному комплексі який сполучається з трьох модулів і займає всього вісім квадратних метрів (рис. 4), [5].

Рис. 4. Проект Альберто Апостолі sasha – сауна, душ та хаммам.

При розробці проекту екодизайну враховуються всі фактори, необхідні для створення найкращого інтер'єру. Це і особливості самого приміщення, функціональне призначення простору, світло, акустика, мікроклімат, звукоізоляція та інші спеціальні умови. І, звичайно ж, особлива увага приділяється загальному стилю інтер'єру, його концепції, бо все ж таки найголовнішим є використання екологічних матеріалів, поєднання краси, екологічності та функціональності.

Отже, основними напрямними екодизайну є:

- використання натуральних, бажано швидко поновлюваних матеріалів, виробництво яких не впливає негативно на екологію (наприклад, бамбук, який дуже швидко росте);
- не токсичність, гіпоалергенність матеріалів;
- використання енергозберігаючих технологій;

- простота і безпека утилізації, можливість повторного використання матеріалів з мінімальним екологічним збитком.

Висновки. Кожна людина, яка проживає у мегаполісі прагне зблизитися з природою, адже колись давно людина жила із нею в гармонії, саме в цьому нам може допомогти екодизайн, враховуючи його особливості та створюючи особливий простір, сповнений позитивної енергетики, він сприяє розслабленню, приділяє увагу здоров'ю та правильності життя, базуючись на ідеї захисту навколишнього середовища та на безпеці матеріалів, які будуть використатися.

Перспективи подальшого дослідження. Подальше дослідження може бути спрямоване на ще одну функцію екодизайну – утилізація предметів інтер'єру.

Тож від утилізації можна плавно перейти до такої нової сфери в сучасному дизайні як «сміттєвий» або «треш» дизайн.

Список використаної літератури:

1. Олійни О. П. Основи дизайну інтер'єру: навч. посіб. / О. П. Олійник, Л. Р. Гнатюк, В. Г. Чернявський – К.: НАУ, 2011. – 228с.
2. Иовлев В.И. Экопсихология для архитекторов: процесс и форма. / В.И. Иовлев. – Екатеринбург: Полиграфист, 1992. – 304с.
3. Білявський Г. О., Бровдій В. М. Про класифікацію основних напрямів сучасної екології / Г. О. Білявський, В. М. Бровдій. – Рідна природа. – 1995. – № 2. – 205 с.
4. Зуев А. В. Ресурсоэффективность и экологическая ответственность в современном дизайне. / А. В. Зуев. – Т.: Т.З., 2012 – 278 с.
5. Апостоли А. Architettura delle SPA – руководящие принципы, принципы и философия для разработки, внедрения и управления спа. / А. Апостоли. – І.: 2012.
6. Аалто А. Архитектура и гуманизм: Сборник статей. / А. Аалто. – М.: «Прогресс», 1978. – 220 с.

Аннотация

В статье рассмотрены особенности такого стиля, как экодизайн и использование его в интерьере ванных комнат. Особое внимание уделено использованию принципов экодизайна в формировании интерьера.

Ключевые слова: экодизайн, интер'єр, ванная, основные принципы.

Abstract

The article describes the features of this style, as the eco-design and its use in interior bathrooms. Particular attention is given to the use of eco-design principles in the formation of the interior.

Keywords: eco-design, inter'er, the bathroom, the basic principles.